

Přístup evropských konsorcií k **open access**

Mgr. Pavla Rygelová
ÚK VŠB-TUO
Open access Week 2017
2. 11. 2017

Osnova

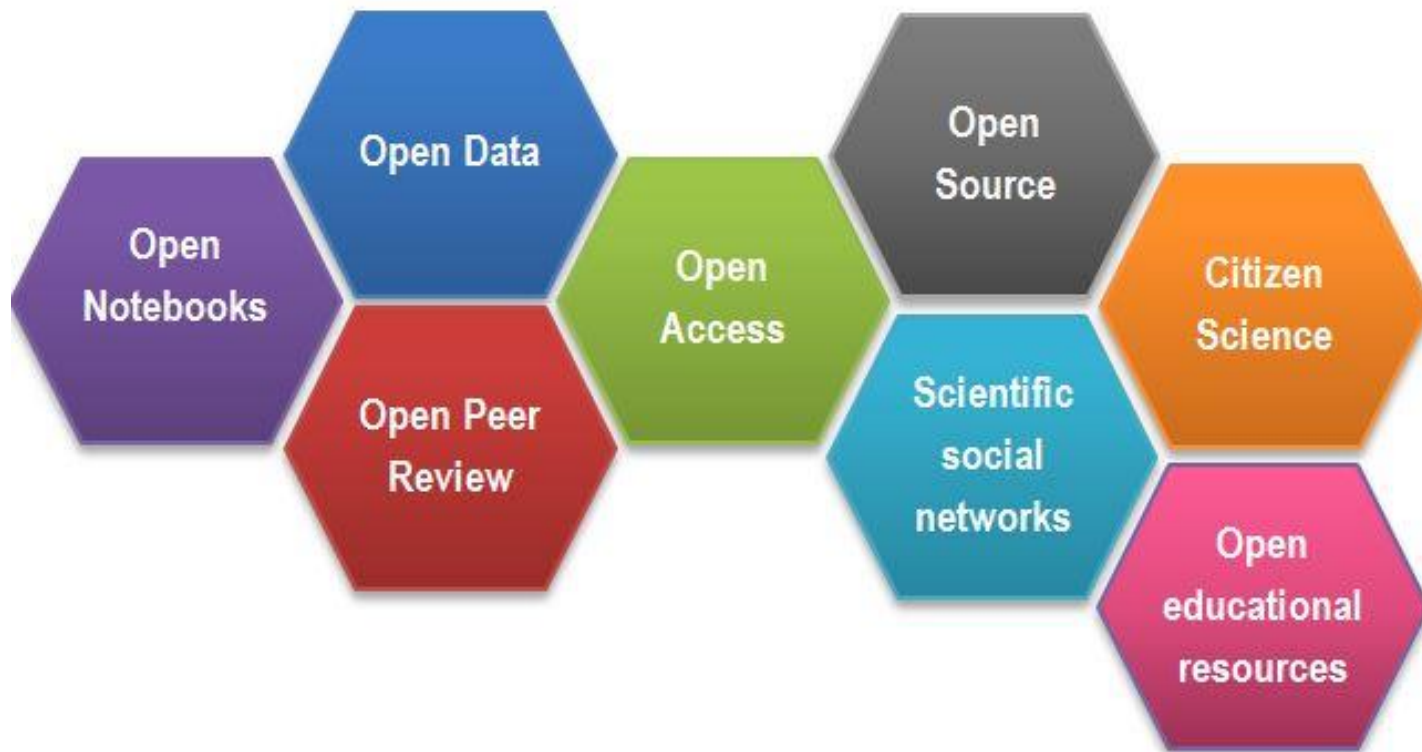
Co je to otevřený přístup a jeho dvě cesty

Vědecká komunikace a vydavatelé

Pokus o změnu - příklad německého konsorcia DEAL

Kolik by nás stál gold

Open access a open science

Realizace open access

Green OA

Otevřené
repozitáře

Preprint
server ArXiv

Vědecká
komunita

Gold OA

Otevřené
časopisy

PlosOne

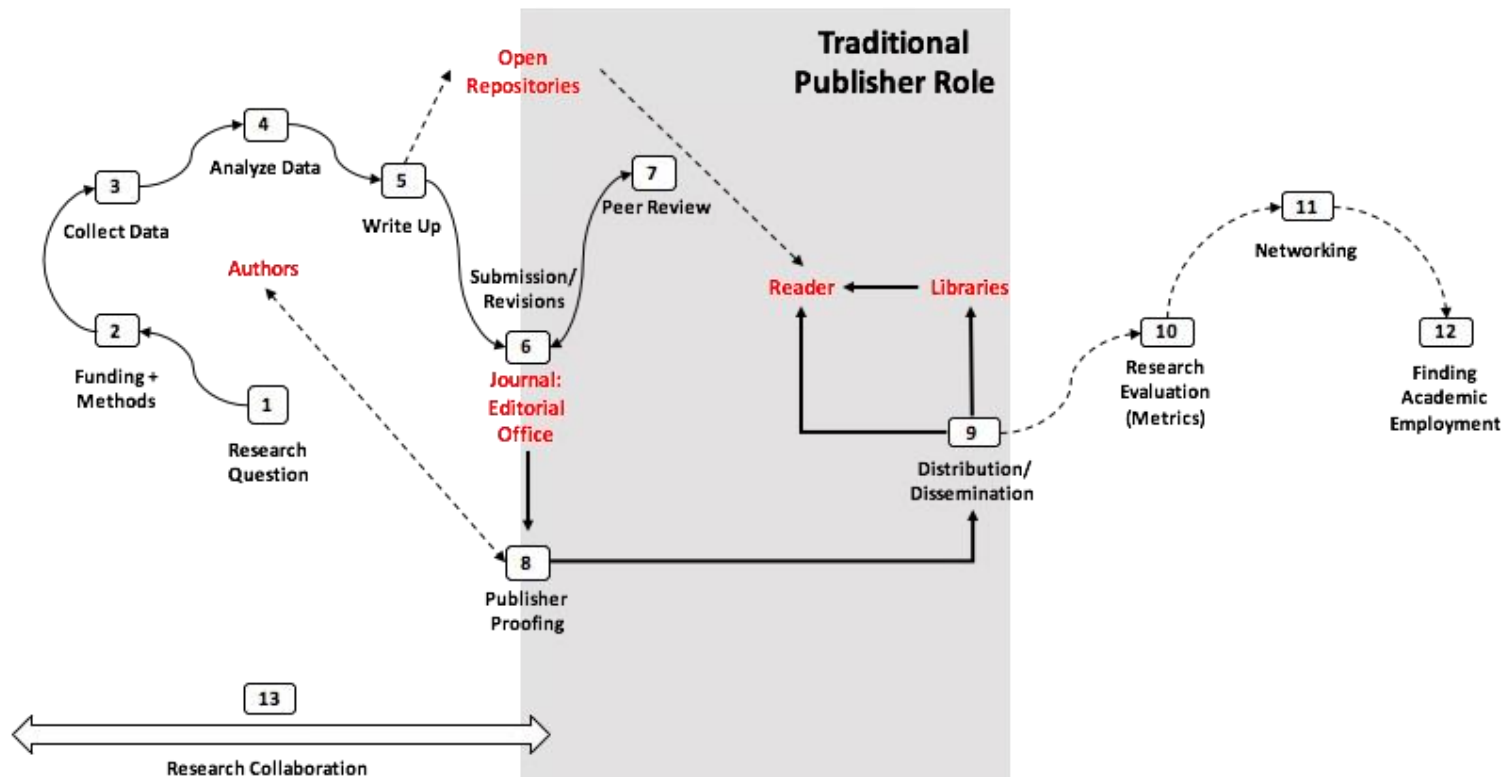
Vydavatel

The Academic Knowledge Production Process

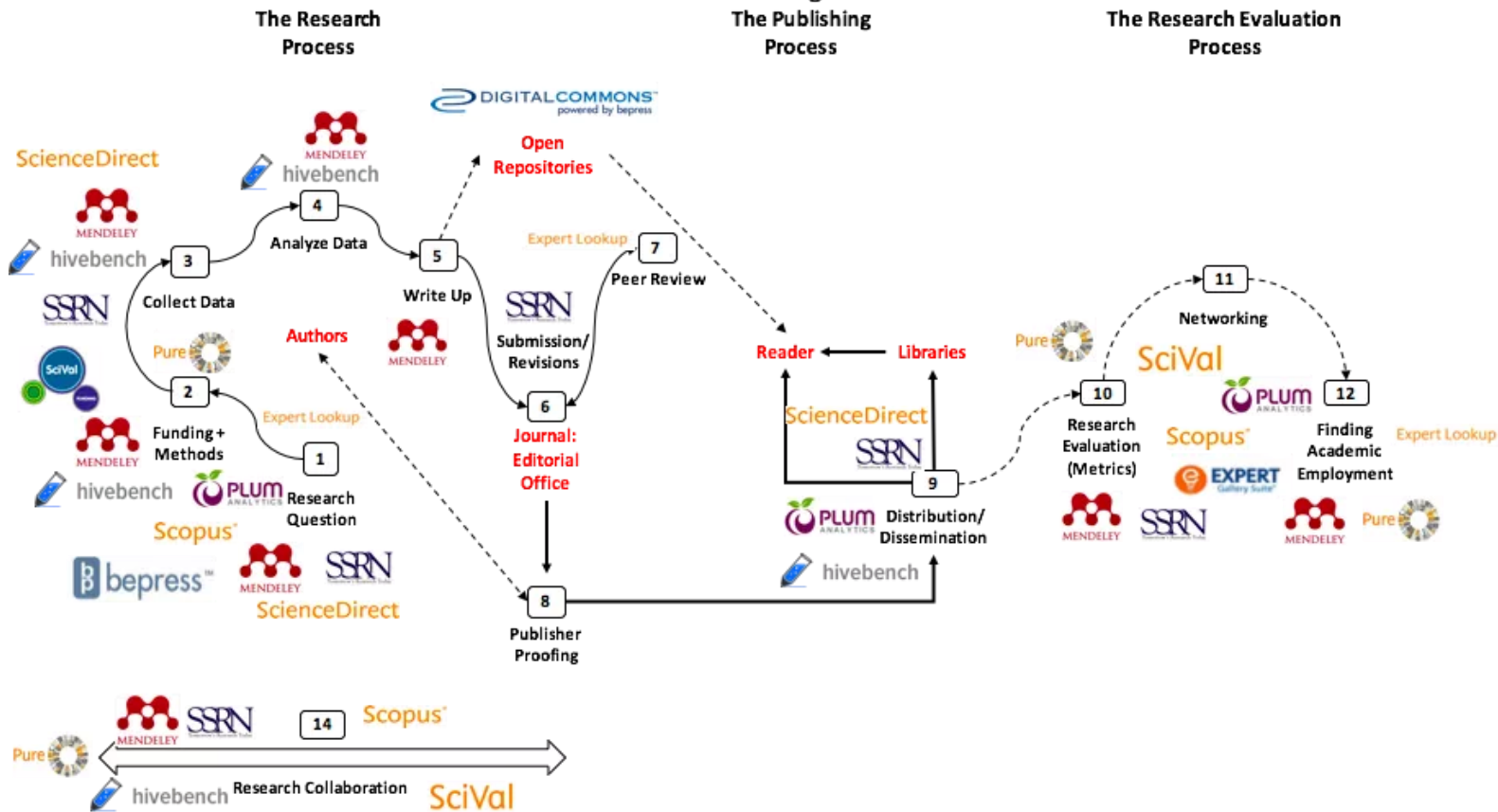
The Research Process

The Publishing Process

The Research Evaluation Process

The Academic Knowledge Production Process

Německo - DEAL

Bundesweite Lizenzierung von Angeboten großer Wissenschaftsverlage

- Celostátní licenční centrum pro vyjednávání s velkými vydavateli
- Založeno 2014

Funkce:

- **Národní licenční smlouvy** pro celé portfolio elektronických časopisů od hlavních vědeckých vydavatelů od roku 2017

Cíle:

- Přinést zásadní změnu současného stavu
- Snížit finanční zátěž jednotlivých institucí.
- Zlepšit trvale přístup k vědecké literatuře pro vědce.
- S open access je počítáno.

Web: www.projekt-deal.de/about-deal

Německo - Politika OA

Koncept “**publish and read deal**” postavený:

- a) Německo zaplatí **rozumnou částku za APC** za všechny články prvních autorů z německých výzkumných org. (VO)
- b) Články budou publikovány OA

Za a) a b) je požadován **volný přístup k veškerému vydanému obsahu pro německé VO**

Výhoda:

- **nižší výdaje než za předplatné**

Rozumná částka = **1300-2000 EUR**

Německo - Vyjednávání s Elsevierem

Prosinec 2016 - anoncován záměr neprodloužit smlouvu

Leden 2017 - VO bez přístupu do ScienceDirect (124 tisíc neúspěšných pokusů o stažení FT)

Únor 2017 - SD opět přístupný, negociace pokračují

Říjen 2017 - stále cca 100 VO nepodepsalo smlouvu, 9 vědců rezignovalo ve funkcích editorů

Jak přežijí VO bez přístupu do SD?

- MVS (dlouhodobě neudržitelné)
- Získat článek od kolegů (preprintová kultura)

Hlavní nesplněné požadavky

- Všechny VO zapojené v DEAL musí mít trvalý přístup k plným textům všech elektronických časopisů vyd. Elsevier
- Všechny publikace autorů německých VO budou automaticky dostupné OA pod licencí CC-BY
- Rozumné ceny na základě jednoduchého modelu orientovaný podle budoucího vývoje a založeného na počtu publikací.
- Další požadavek: Transparentnost smluv.

Něco málo čísel k publikacím VŠB-TUO ve WOS

WOS publikace 2016	Article	1 300 €	2000 €	Kč	Kč2	Předplatné 2018
Celkem	377					
Z toho korespond. autor VŠB- TUO	266	345 800 €	532 000 €	9 336 600	14 364 000	
Elsevier	40	52 000 €	80 000 €	1 404 000	2 160 000	2 094 947 Kč
Springer	17	22 100 €	34 000 €	596 700	918 000	35 169 Kč
Wiley	8	10 400 €	16 000 €	280 800	432 000	414 974 Kč

Děkuji za pozornost.
Otázky?

[3] <https://www.fosteropenscience.eu/content/what-open-science-introduction>

[5, 6] <http://knowledgegap.org/index.php/sub-projects/rent-seeking-and-financialization-of-the-academic-publishing-industry/preliminary-findings/>